

1980

No. 72

STAATSBLAD
van de
REPUBLIEK SURINAME

DECREET B-9

DECREET van 8 september 1980 houdende de instelling van een speciaal berechtingscollege (Decreet Bijzondere Rechtspleging).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende:

dat de buitengewone omstandigheid waarin Suriname sedert 25 februari 1980 is komen te verkeren het dringend noodzakelijk maakt om ter voldoening aan de ontstane rechtsbehoeften de mogelijkheid te scheppen om personen, die zich te rekenen van 1 januari 1970 in Suriname, in strijd met de belangen van de Surinaamse gemeenschap hebben gedragen, en op ethisch en/of moreel onverantwoorde wijze gebruik hebben gemaakt van machts- en/of geldmiddelen van de Staat en/of de Surinaamse gemeenschap, ten aanzien van hun persoon en hun vermogen aan bijzondere maatregelen te onderwerpen en tevens bijzondere regelen te stellen met betrekking tot hun inbewaringstelling en hun vrijheidsbeneming;

dat deze maatregelen mede de strekking hebben de rechtszekerheid en de rechtsveiligheid te bevorderen;

Heeft, in gezamenlijk overleg met de Raad van Ministers en het Militair Gezag, besloten:

TITEL I

Van de oplegging van bijzondere maatregelen

Artikel 1

1. Aan personen, die op het tijdstip van het inwerking treden van dit decreet de leeftijd van achttien jaren hebben bereikt en te

2

1980

No. 72

rekenen van 1 januari 1970 zich in Suriname hebben schuldig gemaakt aan gedragingen die indruisen tegen algemeen aanvaarde ethische en morele normen in de samenleving, welke gedragingen al dan niet strafbaar zijn gesteld in het Wetboek van Strafrecht of in de enige andere wet en daarbij — tijdens de toen geschapen feitelijke toestand — **hetzij** gebruik hebben gemaakt van hun positie binnen het Staatsapparaat **hetzij** als derden gebruik hebben gemaakt van personen met een deel van de Staatstaak belast, **hetzij** gebruikmakende van hun bijzondere positie jegens de Staat landsdienaren natuurlijke personen of rechtspersonen hebben aanzet tot zodanige gedragingen, zulks al dan niet met het doel zichzelf of anderen te bevoorstellen, **hetzij** voordeel hebben getrokken of getracht hebben te trekken uit gedragingen van personen, als hiervoren omschreven, kunnen, indien zij op grond van hun handelen of nalaten geacht moeten worden zich desbewust te hebben gedragen in strijd met de materiële belangen van de Staat en/of de Surinaamse gemeenschap of desbewust afbreuk te hebben gedaan aan deze belangen, bij uitspraak van een bij dit decreet in te stellen Bijzonder Gerechtshof als schuldig aan corruptie bijzondere maatregelen worden opgelegd.

2. De bijzondere maatregelen zijn:

- a. vrijheidsbeneming;
- b. ontzetting van bepaalde rechten;
- c. verbanning;
- d. geldboete;
- e. verbeurdverklaring van hun vermogen en aanvraag van hun faillissement;
- f. schadeloosstelling.

3. Op gelijke gronden, als in het eerste lid genoemd, kan bij wijze van bijzondere maatregel de nalatenschap verbeurd worden verklaard van overleden personen, die op het tijdstip van het in werking treden van dit decreet of indien zij voordien overleden zijn, op het tijdstip van hun overlijden de leeftijd van achttien jaren hebben bereikt.

Artikel 2

1. De duur der vrijheidsbeneming is tenminste één dag en ten hoogste dertig achtereenvolgende jaren.

2. Wanneer het Bijzonder Gerechtshof in de omstandigheden van de gedraging(en) omschreven in het eerste lid van artikel 1 van dit decreet of in de geaardheid van de schuldigverklarde daartoe bijzondere aanleiding vindt, kan het bepalen dat de vrijheidsbeneming geheel of ten dele in afzondering zal worden ondergaan.

3. Het Bijzonder Gerechtshof is bevoegd te bepalen dat de schuldigverklarde aan openbare werken zullen worden te werk gesteld.

4. De schuldigverklarden zijn verplicht tot het verrichten van arbeid, hen opgedragen door of vanwege de bevoegde autoriteit binnen de strafgestichten.

Artikel 3

1. De rechten waarvan de schuldige bij wijze van bijzondere maatregel kan worden ontzet zijn:

- 1°. het bekleeden van ambten of van bepaalde ambten, of functies bij bepaalde overheidsstichtingen of bij rechtspersoonlijkheid bezittende instellingen waar de Overheid over een meerderheidsaandeel beschikt;
- 2°. het dienen bij de gewapende macht;
- 3°. het kiezen en de verkiesbaarheid bij krachtens wettelijke voorschrift uitgeschreven verkiezingen;
- 4°. het zijn van raadsman of gerechtelijk bewindvoerder;
- 5°. de uitoefening van bepaalde beroepen of groepen van beroepen;
- 6°. het bekleeden van bepaalde functies of groepen van functies, waarvoor de schuldige geacht moet zijn de in het algemeen belang vereiste integriteit of betrouwbaarheid te missen.

2. De ontzetting van een recht bij wijze van bijzondere maatregel, als in dit decreet bedoeld, wordt voor de toepassing van artikel 247 van het Wetboek van Strafrecht met ontzetting bij rechterlijke uitspraak gelijk gesteld.

Artikel 4

1. De ontzetting van rechten gaat in op de dag, waarop de uitspraak vatbaar is voor tenuitvoerlegging en geschiedt;

- a. indien aan de schuldige niet tevens straf wordt opgelegd: voor tenminste vijf (5) jaren;

- b. indien aan de schuldige door een met rechtspraak belast College een vrijheidsstraf wordt opgelegd: voor tenminste vijf (5) jaren na het einde van zijn vrijheidsstraf.

2. Volgens bij decreet nader te stellen regels kunnen personen, die bij wijze van bijzondere maatregel van bepaalde rechten zijn ontzet en die — mede gelet op de ernst der gedragingen of gedragingen terzake waarvan de maatregel is opgelegd — op grond van hun gedrag hiervoor in aanmerking komen, in deze rechten geheel of gedeeltelijk worden hersteld, voor zover zij niet bij rechterlijke uitspraak van dezelfde rechten zijn ontzet.

Artikel 5

1. De tenuitvoerlegging van de maatregel van verbanning brengt met zich mede, dat de schuldige het recht wordt ontzegd zich op het grondgebied van Suriname dan wel een bepaald deel van dat gebied op te houden of te bevinden.
2. Het bepaalde in artikel 4 van dit decreet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6

1. Het bedrag der geldboete is ten minste één gulden en ten hoogste éénhonderd duizend gulden.
2. De geldboete moet worden betaald binnen de termijn door de instantie in wiens naam de tenuitvoerlegging van de uitspraak is geschied, te stellen.
3. Bij gebreke van volledige betaling binnen deze termijn wordt de niet betaalde boete of het niet betaalde deel van de boete, indien de omstandigheden zulks toelaten, op de goederen en inkomsten van de schuldige verhaald.
4. Voor zover ook verhaal achterwege blijft, wordt de noch betaalde noch verhaalde boete of het noch betaalde, noch verhaalde gedeelte vervangen door hechtenis. De duur der vervangende hechtenis is tenminste een dag en ten hoogste twaalf maanden.
5. De schuldige is ook na afloop van de termijn, bedoeld in het tweede lid, bevoegd door betaling van een verhoogd bedrag ver-

haal op zijn goederen en inkomsten of tenuitvoerlegging van vervangende hechtenis te voorkomen, of zijn zij reeds aangevangen, te stuiten. Dit verhoogd bedrag is gelijk aan het bij — afloop van de termijn nog verschuldigde bedrag, vermeerderd met een vijfde, doch tenminste met een gulden.

Betaling van een deel van het verhoogde bedrag vermindert het te verhalen of door vervangende hechtenis te vervangende bedrag naar evenredigheid.

Artikel 7

1. Vatbaar voor verbeurdverklaring is:
 - a. indien de schuldlige ten tijde van de uitspraak in leven is: zijn gehele vermogen op de dag der uitspraak voor zover verkregen door corruptieve handelingen, met uitzondering van de goederen, bedoeld in de artikelen 321, onder 2° — 5°, en 322, eerste lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;
 - b. indien de schuldlige voor de uitspraak overleden is: zijn gehele nalatenschap, voorzover verkregen door corruptieve handelingen.
2. Het Bijzonder Gerechtshof bepaalt bij zijn uitspraak, hoever de verbeurdverklaring zich uitstrekt.

Artikel 8

1. Voor de toepassing van dit decreet wordt het vermogen onderscheidenlijk de nalatenschap van de schuldlige geacht mede te omvatten:
 - a. enig voordeel, dat te eniger tijd door de vermenging van goederen en schulden bij enige gemeenschap van de zijde van de schuldlige is opgekomen;
 - b. al hetgeen, waarover de schuldlige te rekenen van 1 januari 1970 om niet heeft beschikt, alsmede enig voordeel van de zijde van de schuldlige aan een ander opgekomen ingevolge enige te rekenen van voormeld tijdstip door de schuldlige aangegane overeenkomst, waarbij de waarde der verbintenis aan de zijde van de schuldlige aanmerkelijk die der verbintenis aan de andere zijde overtrof;

- c. pensioenen en andere al dan niet periodieke uitkeringen in verband met het leven of de dood van de schuldlige, welke hetzij aan deze zelf, hetzij aan een derde te rekenen van het sub b bedoeld tijdstip zijn opgekomen of alsnog zullen opkomen ingevolge een voor de uitspraak door de schuldlige verrichte of, met inachtneming van het onder a en b gestelde, uit diens vermogen afkomstige prestatie.

2. Voor zover de verbeurdverklaring zich uitstrekt over een voordeel, als in het voorgaande lid bedoeld, kan onverminderd het verhaal op derden, degeen aan wie dat voordeel is opgekomen, persoonlijk aansprakelijk worden gehouden voor de teruggave daarvan.

3. Insgelijks kunnen, onverminderd het verhaal op derden, de erfgenamen en andere rechthebbenden van de overleden schuldlige persoonlijk aansprakelijk worden gehouden voor de teruggave van aan hem opgekomen, tot diens nalatenschap behorende zaken, waarover de verbeurdverklaring zich uitstrekt.

Artikel 9

1. Omtrent de tenuitvoerlegging der verbeurdverklaring zullen nadere regels worden vastgesteld. Daarbij zal mede worden geregeld de bevoegdheden der met de tenuitvoerlegging te belasten instantie tot het doen van uitkeringen ter voorziening in het levensonderhoud van de schuldlige aan wie geen vrijheidsbeneming is opgelegd en zijn gezin.
2. Het verbeurdverklaarde zal rechtstreeks of middellijk worden besteed tot vergoeding of herstel van de door de schuldlige jegens de Staat en/of de Surinaamse gemeenschap veroorzaakte schade.

Artikel 10

1. Bij de vaststelling van het bedrag der schadeloosstelling wordt rekening gehouden met de door de Staat en/of de Surinaamse gemeenschap als gevolg van de gedragingen, als bedoeld in artikel 1 van dit decreet, geleden schade en de mate waarin de beschuldigde daarvoor persoonlijk en met zijn vermogen aansprakelijk moet worden geacht.

2. Het bedrag er schadeloosstelling zal echter nimmer hoger kunnen zijn dan het totaal der bedragen, welke door de beschuldigde niet kunnen worden verantwoord.

TITEL II

Van het Bijzonder Gerechtshof

Artikel 11

1. Er is voor geheel Suriname een Bijzonder Gerechtshof dat beslist omtrent de oplegging van de in de voorgaande titel bedoelde maatregelen.
2. Het Bijzonder Gerechtshof beslist ook in andere zaken, waarvan het niet reeds uit hoofde van het bepaalde in het voorgaande lid kennis neemt, omtrent verzoeken tot invrijheidstelling, ingediend door personen, die ingevolge het bepaalde in dit decreet in bewaring worden gehouden.
3. Het Bijzonder Gerechtshof heeft slechts de bevoegdheid beslissingen te nemen ten aanzien van die gevallen, die — al dan niet strafwaardig in de zin van het Wetboek van Strafrecht — een onregelmatigheid opleveren in de zin van artikel 1 van dit besluit en hun grondslag vinden in de sedert 1 januari 1970 geschapen dan wel geheerst hebbende feitelijke toestand.

Artikel 12

1. Het Bijzonder Gerechtshof bestaat uit vijf leden, daaronder begrepen twee vanwege het Militair Gezag, als bedoeld in artikel 2 van het algemeen decreet A van 13 augustus 1980, aangewezen leden.
2. De President en de overige leden worden met inachtneming van het bepaalde bij het derde lid van dit artikel bij decreet benoemd.
3. Het Bijzonder Gerechtshof zal voorts onder haar leden deskundigen behorende tot verschillende beroepen tellen en zodanig van samenstelling zijn, dat het in staat is van de door hetzelve te behandelen zaken met een zo groot mogelijk inzicht in de feitelijke omstandigheden en verhoudingen kennis te nemen.

4. Bij decreet worden tevens zoveel plaatsvervangende leden benoemd als nodig zullen blijken alsmede een Griffier aan wie door de President van het Bijzonder Gerechtshof een Substituut-Griffier wordt toegevoegd.

5. De leden van het Bijzonder Gerechtshof alsmede de Griffier en de Substituut-Griffier worden tot voor de duur van het college benoemd.

Artikel 13

1. Tot leden van het Bijzonder Gerechtshof kunnen alleen worden benoemd Surinamers, die ingezetenen zijn, en de volle ouderdom van dertig jaren hebben bereikt. Ten aanzien van de Griffier en de Substituut-Griffier gelden dezelfde vereisten, behoudens dat reeds benoembaar zijn.
zij die de volle ouderdom van vijf en twintig jaren hebben bereikt.
2. De President, zijn plaatsvervanger alsmede de Griffier moeten aan de Universiteit van Suriname of een daarmee gelijk gestelde Universiteit de hoedanigheid van meester in de rechten hebben verkregen, mits deze hoedanigheid is verkregen op grond van het afleggen van een examen in het Surinaams dan wel Nederlands burgerlijk en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht.
3. Tussen de leden van het Bijzonder Gerechtshof mag geen bloedverwantschap of aanverwantschap tot en met de derde graad in de rechte linie danwel de vierde graad in de zijlinie bestaan; noch mogen zij met elkander in het huwelijk verbonden zijn. De aanverwantschap houdt op door het overlijden van hem, die haar veroorzaakte.

Artikel 14

1. Alvorens hun functie te aanvaarden leggen de leden van het Bijzonder Gerechtshof, de plaatsvervangende leden, elk naar de wijze zijner godsdienstige gezindheid, de eed of belofte af, dat zij hun taak naar plicht en geweten, nauwgezet en onpartijdig zullen vervullen.
2. Deze eed of belofte wordt afgelegd in handen van de President van de Republiek Suriname.

3. Van de eedsaflegging wordt proces-verbaal opgemaakt.

Artikel 15

Omtrent de aan de leden van het Bijzonder Gerechtshof, de Auditeuren-Fiscaal, de Griffier en de Substituut-Griffier terzake van hun werkzaamheden toe te kennen vergoedingen worden bij decreet nadere regels vastgesteld.

Artikel 16

1. Het Bijzonder Gerechtshof zal oordelen over personen en zaken als omschreven in artikel 1 van dit decreet, een en ander op grondslag van het in de akte van beschuldiging te dien aanzien gestelde.

2. Het Bijzonder Gerechtshof is bevoegd goederen en geldmiddelen ten behoeve van de Staatskas verbeurd te verklaren, voorzover die goederen en/of geldmiddelen in verband staan met de beschuldiging en de beschuldigde de rechtmatige herkomst daarvan niet kan bewijzen.

3. Het Bijzonder Gerechtshof oordeelt behalve over een schuldig of onschuldig verklaring van de beschuldigde ook over de omvang van het schadebedrag, dat door de schuldig verklaarde in Staatskas zal moeten worden gestort.

Artikel 17

1. Voorzover in dit decreet niet anders is bepaald, geschiedt de behandeling der zaken, waarvan het Bijzonder Gerechtshof kennis neemt, door de President en alle leden van het College, die met eenparigheid of bij meerderheid van stemmen beslissen, in tegenwoordigheid van de Griffier.

2. Bij belet of ontstentenis wordt de President van het Bijzonder Gerechtshof vervangen door de plaatsvervangende President en de andere leden door hun respectieve plaatsvervangers.

De functies van Griffier kunnen door de Substituut-Griffier worden waargenomen.

Artikel 18

1. Van elk onderzoek door het Bijzonder Gerechtshof wordt proces-verbaal opgemaakt.

2. Ten aanzien van deze processen-verbaal vindt het bepaalde in artikel 17 van het Wetboek van Strafvordering en ten aanzien van alle beslissingen van het Bijzonder Gerechtshof het bepaalde in artikel 14 van dat Wetboek overeenkomstige toepassing.

3. Insgelijks is ten aanzien van het Bijzonder Gerechtshof van overeenkomstige toepassing het bepaalde in de artikelen 18-22 der Wet op de inrichting en de samenstelling van de Rechterlijke Macht.

TITEL III

Van het opsporingsonderzoek

Artikel 19

1. Met het onderzoek naar de gedragingen, omschreven in het eerste lid van artikel 1 van dit decreet, zijn belast de door de Minister van Justitie in overleg met het Militair Gezag aangewezen Auditeuren-Fiscaal.

2. De bevoegdheid van de personen genoemd in het voorgaande lid strekt zich uit tot het geheel grondgebied van Suriname.

De algehele leiding van het opsporingsonderzoek berust bij de Auditeuren-Fiscaal.

3. De Auditeuren-Fiscaal worden bij decreet benoemd voor de duur van het bestaan van het Bijzonder Gerechtshof.

Artikel 20

1. De Auditeuren-Fiscaal, belast met het onderzoek naar de onregelmatigheden, omschreven in artikel 1 van dit decreet, geven na overleg met elkaar bevelen aan de overige personen met het opsporingsonderzoek belast.

2. De Auditeuren-Fiscaal hebben het recht in de uitoefening van hun verrichtingen als zodanig de hulp in te roepen van:

- a. de leden van de door het Militair Gezag aangewezen legereenheid, bekend onder de benaming "Militaire Politie".
- b. de openbare burgerlijke en van de gewapende macht.

Deze zijn verplicht aan de vordering onmiddellijk te voldoen.

Artikel 21

1. De Auditeuren-Fiscaal, de Griffier en Substituut Griffier leggen alvorens hun functie te aanvaarden in handen van de President van het Bijzonder Gerechtshof de eed of belofte af, dat zij hun taak naar plicht en geweten, nauwgezet en onpartijdig zullen vervullen.

Van de eedsaflegging wordt proces-verbaal opgemaakt.

2. Het overig bepaalde in artikel 14 van dit decreet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22

1. Elk onderzoek, waarmee een aanvang is gemaakt, dient te worden afgesloten. Vormvoorschriften overeenkomstig het formele strafrecht zijn niet van toepassing.

2. Zodra een onderzoek is afgesloten en gebleken is van een vermoeden van schuld dient de zaak door middel van een akte van beschuldiging te worden aanhangig gemaakt bij het Bijzonder Gerechtshof.

3. Na sluiting van het onderzoek mag inzage in het dossier niet geweigerd worden aan de desbetreffende persoon of diens raadsman.

Tijdens het onderzoek kan één der Auditeuren-Fiscaal inzage toestaan, tegen weigering waarvan geen beroep openstaat.

4. De sluiting van het onderzoek, wordt door één der Auditeuren-Fiscaal aan de desbetreffende persoon schriftelijk medegedeeld.

Artikel 23

1. Indien de persoon tegen wie het onderzoek is gericht krankzinnig is geworden of in een zodanige psychische of lichamelijke toestand verkeert dat van hem redelijkerwijs niet verwacht kan worden, dat hij aan het onderzoek meewerkt, wordt het onderzoek te zijnen aanzien geschorst.

2. Schorsing van het onderzoek kan ook worden bevolen door het Bijzonder Gerechtshof ambtshalve of op verzoek van de raadsman.

Gelijk verzoek kan door de Auditeuren-Fiscaal worden gedaan.

TITEL IV

Van de beschuldigde

Artikel 24

1. Als beschuldigde van een gedraging, als bedoeld in het eerste lid van artikel I van dit decreet, wordt aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan die gedraging voortvloeit.

2. De met het opsporingsonderzoek belaste personen zijn bevoegd de beschuldigde naar zijn naam, voornamen en woon- of verblijfplaats te vragen en hem daartoe staande te houden.

3. Gelijke bevoegdheid geldt jegens personen van wie redelijkerwijs verwacht mag worden dat zij inlichtingen omtrent een in het eerste lid van dit artikel bedoelde gedragingen kunnen verschaffen.

Artikel 25

1. Indien tegen de beschuldigde ernstige bezwaren blijken te bestaan en diens vrijheidsbeneming in het belang van het onderzoek of van de openbare orde of veiligheid dan wel wegens gevaar voor vlucht geboden blijkt te zijn, beveelt één der Auditeuren-Fiscaal dat de beschuldigde in bewaring dient te worden gesteld of gehouden. Dit bevel is met redenen omkleed en wordt, indien het mondeling is gedaan, ten spoedigste schriftelijk bevestigd.

2. Het bevel tot inbewaringstelling is gedurende ten hoogste dertig dagen van kracht, doch kan telkens voor een periode van ten hoogste dertig dagen worden verlengd. De beschuldigde zal omtrent de verlenging worden gehoord en wel vóór de ingang van de verlengingstermijn.

3. Indien naar het oordeel van alle Auditeuren-Fiscaal niet van genoegzame gronden blijkt om de beschuldigde nog langer in bewaring te houden, geven zij van deze beslissing onverwijld kennis aan de terzake bevoegde autoriteit alsmede aan de beschuldigde.

De beslissing is met redenen omkleed.

4. Aan de beslissing van de Auditeuren-Fiscaal in het voorgaande lid bedoeld, wordt onverwijld gevolg gegeven.

5. Een beschuldigde wiens vrijheid hem is ontnomen wordt zo spoedig mogelijk verhoord door of vanwege een der Auditeuren-Fiscaal.

Van het verhoor wordt proces-verbaal opgemaakt.

Artikel 26

1. In bijzondere gevallen kan de beschuldigde in het belang van het onderzoek, dan wel in diens eigen belang ter beoordeling van het Bijzonder Gerechtshof huisarrest worden opgelegd voor ten hoogste dertig dagen. Deze termijn kan telkens met ten hoogste dertig dagen worden verlengd.

2. Indien dit in het belang van het onderzoek dringend noodzakelijk is, kan een der Auditeuren-Fiscaal bevelen dat een aanwezige beschuldigde en of personen als bedoeld in art. 25 lid 3, die in vrijheid is, gedurende ten hoogste tweemaal vierentwintig uren in een bij dat bevel aan te wijzen plaats in verzekering wordt gesteld. Het bevel is met redenen omkleed.

De inverzekeringstelling kan voor ten hoogste tweemaal vierentwintig uren worden verlengd.

Artikel 27

1. Personen ten aanzien van wie door een der Auditeuren-Fiscaal is bevolen, dat hun vrijheid hen wordt ontnomen, kunnen daartegen een bezwaarschrift indienen bij het Bijzonder Gerechtshof. Zij dienen binnen 48 uur door het Bijzonder Gerechtshof te worden gehoord.

2. Een beschuldigde die de nederlandse taal niet of onvoldoende verstaat, mag verzoeken om een tolk.

Artikel 28

1. Het bevel tot vrijheidsbeneming van een beschuldigde, behelst een korte omschrijving, van de gedragingen op grond waar van de vrijheidsbeneming plaatsvindt.

2. Het Bijzonder Gerechtshof kan na het voorbereidend gerechtelijk onderzoek, het onderzoek ambtshalve of op verzoek van de beschuldigde of diens raadsman de vrijheidsbeneming opheffen. Deze opheffing van de vrijheidsbeneming dient op een te houden zitting in aanwezigheid van een of meer Auditeur(en)-Fiscaal, na deze te hebben gehoord te geschieden.

Artikel 29

Indien een der Auditeuren-Fiscaal na hieromtrent het oordeel van een of meer deskundigen te hebben ingewonnen het noodzakelijk acht, dat een onderzoek naar de geestesvermogens van de in bewaring gestelde beschuldigde zal worden ingesteld, en dit niet voldoende op een andere wijze kan plaats hebben, kan hij de beschuldigde te dien einde voor een termijn van ten hoogste zes weken doen overbrengen naar een inrichting tot verpleging en genezing bestemd.

Artikel 30

1. Indien het beheer van het vermogen of de nalatenschap van de beschuldigde niet reeds uit anderen hoofde daadwerkelijk is voorzien, terwijl van gegronde vrees voor verduistering of verwaarlozing daarvan en tevens van ernstige bezwaren tegen de beschuldigde blijkt, kan het Bijzonder Gerechtshof op vordering van een der Auditeuren-Fiscaal in elke stand der zaak diens vermogen of nalatenschap onder bewind stellen.

Eén der Auditeuren-Fiscaal kan conservatoir beslag doen leggen op het vermogen en of nalatenschap genoemd in dit artikel.

2. Het in het voorgaande lid bedoeld bewind kan door het Bijzonder Gerechtshof te allen tijde worden opgeheven, tot een gedeelte van het vermogen of de nalatenschap van de beschuldigde worden beperkt of na zodanige beperking wederom worden uitgebreid. Het eindigt van rechtswege, zodra de zaak is geëindigd, in welke het Bijzonder Gerechtshof de in het voorgaande lid bedoelde beslissing heeft gegeven, voor zover het vermogen of de nalatenschap van de beschuldigde niet is verbeurd verklaard.

Artikel 31

Nadat de zaak is geëindigd, draagt de Griffier zorg, dat de inbeslaggenomen voorwerpen worden afgegeven aan degenen, bij

wie zij in beslag genomen zijn, tenzij het Bijzonder Gerechtshof anders mocht bepalen.

TITEL V

Van getuigen

Artikel 32

1. Eén der Auditeuren-Fiscaal kan de verschijning van personen, ten aanzien van wie redelijk vermoeden bestaat, dat zij kunnen getuigen, inzake een gedraging als bedoeld in het eerste lid van artikel 1 van dit decreet bevelen.
2. Het bevel bevat de naam, voornamen, woon- of verblijfplaats van de getuige, het tijdstip waarop en de plaats waar de getuige dient te verschijnen.
3. De getuigen leggen de eed (belofte) af dat zij de gehele waarheid en niets dan de waarheid zullen zeggen.
4. De verklaringen van de getuige worden op schrift gesteld en na voorlezing door hem ondertekend.
5. Het bepaalde in het tweede lid van artikel 27 van dit decreet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 33

1. Indien een getuige ondanks het bevel tot verschijning dat aan hem wordt betekend, niet verschijnt, kan een der Auditeuren-Fiscaal zijn medebrenging bevelen.
2. Artikelen 197, sub 1°, sub 2° en sub 3° van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing, uitgezonderd ten aanzien van de personen met wie de verdachte duurzaam feitelijk samenwoont of heeft samengewoond.
3. Indien een verschenen of meegebrachte getuige weigert getuigenis af te leggen, kan door of vanwege één der Auditeuren-Fiscaal worden bevolen, dat hij in gijzeling zal worden gesteld.
4. De Auditeur-Fiscaal, die de gijzeling heeft bevolen kan zo er daartoe termen aanwezig zijn, de gegijzelde ambtshalve of op diens verzoek uit de gijzeling ontslaan.

5. De duur van de gijzeling is niet langer dan 7 dagen. De gijzeling kan telkenmale met 7 dagen worden verlengd door het Bijzonder Gerechtshof op voordracht van een der Auditeuren-Fiscaal.

Artikel 34

1. Een der Auditeuren-Fiscaal beveelt het ontslag van de getuige uit de gijzeling, zodra deze aan zijn verplichtingen heeft voldaan of zijn getuigenis niet meer nodig is.
2. Het Bijzonder Gerechtshof kan te allen tijde, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de gegijzelde of diens raadsman ontslag uit de gijzeling bevelen. In ieder geval gelast een der Auditeuren-Fiscaal het ontslag uit de gijzeling, zodra het onderzoek is afgesloten.

Artikel 35

1. De President van de Republiek Suriname wordt slechts als getuige gehoord nadat hij daartoe zijn toestemming heeft gegeven.
2. Hij wordt in dat geval ten Paleize door het Bijzonder Gerechtshof gehoord.

TITEL VI

Van de bijstand door raadslieden

Artikel 36

1. Personen, tegen wie een onderzoek, als bedoeld in artikel 1 van dit decreet zich richt, kunnen zich doen bijstaan door een of meer raadslieden. Deze bijstand kan nimmer worden geweigerd.
2. Als raadslieden worden slechts toegelaten advocaten, die binnen Suriname hun praktijk uitoefenen.
3. De raadslieden hebben vrije toegang tot de persoon, die op grond van het onderzoek rechtens zijn vrijheid is ontnomen, mits en voorzover het belang van het onderzoek zich daartegen niet verzet.

¹¹¹ De beoordeling daarvan is voorbehouden aan de Auditeuren-Fiscaal.

Artikel 37

1. Een getuige ten aanzien van wie gijzeling is bevolen, kan zich van de bijstand van een of meer raadslieden doen verzekeren.
2. Het bepaalde in het tweede en derde lid van het voorgaande artikel is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 38

1. Personen die in de zin van artikel 25 van onregelmatigheden worden beschuldigd kunnen zich door een gekozen of toegevoegde raadsman doen bijstaan.
2. Het bepaalde in het tweede lid van artikel 36 van dit decreet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 39

1. Aan de beschuldigde, die nog geen raadsman heeft en wiens onvermogen voldoende gestaafd wordt geoordeeld, wordt door de President van het Bijzonder Gerechtshof op zijn verzoek een raadsman toegevoegd.
2. Omtrent zijn bevoegdheid om toevoeging van een raadsman te verzoeken wordt de beschuldigde bij de kennisgeving van de instelling van het opsporingsonderzoek, bij zijn eerste verhoor gedurende dat onderzoek en bij de oproeping ter zitting van het Bijzonder Gerechtshof ingelicht.
3. Bij verhindering of ontstentenis van de toegevoegde raadsman wordt door de President aan de beschuldigde een andere raadsman toegevoegd.

De President kan op verzoek van de toegevoegde raadsman of van de beschuldigde aan deze een andere raadsman toevoegen.

4. Van elke toevoeging geeft de Griffier onverwijld schriftelijk kennis aan de toegevoegde raadsman en aan de beschuldigde.
5. De toegevoegde raadsman heeft ter zake van zijn verrichtingen recht op een toelage uit de Staatskas volgens nader te stellen regels.

Artikel 40

1. Ten aanzien van het verkeer tussen Raadsman en de beschuldigde, die zich in verzekerde bewaring bevindt, is het bepaalde in het derde lid van artikel 36 van dit decreet van overeenkomstige toepassing.
2. Alle door één der Auditeuren-Fiscaal bevolen belemmeringen in het vrije verkeer tussen raadsman en beschuldigde nemen een einde, zodra de beschuldigde ter zitting van het Bijzonder Gerechtshof is opgeroepen.

Artikel 41

1. In alle gevallen, waarin iemand in verband met gedragingen, omschreven in artikel 1 van dit decreet, wordt gehoord, onthoudt de verhorende instantie zich van alles wat de strekking heeft een verklaring te verkrijgen, waarvan niet gezegd kan worden dat zij in vrijheid is afgelegd.
2. De verklaringen van de beschuldigde, bepaaldelijk die welke een bekentenis van schuld inhouden, worden in het proces-verbaal van het verhoor zoveel mogelijk in zijn eigen woorden opgenomen.

Artikel 42

1. Na het opsporingsonderzoek kan één der Auditeuren-Fiscaal toestaan aan zowel de beschuldigde als aan diens raadsman op hun verzoek van de processtukken kennis te nemen.
2. De kennisneming van alle processtukken in het oorspronkelijk of in afschrift mag de beschuldigde en diens raadsman niet worden onthouden, zodra de beschuldigde ter zitting van het Bijzonder Gerechtshof is opgeroepen.

TITEL VII

Van inbeslagneming

Artikel 43

Vatbaar voor inbeslagneming zijn alle voorwerpen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen, of welke verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen.

Artikel 44

1. Een der Auditeuren-Fiscaal kan voor inbeslagneming vatbare voorwerpen op elke plaats in beslag doen nemen.
2. Voor het binnentreden van woningen en het betreden van andere plaatsen, ter inbeslagneming ook tegen de wil van de eigenaar of de bewoner, is geen machtiging vereist.
3. Buiten het geval van ontdekking op heterdaad is het betreden van plaatsen niet toegelaten wanneer het betreft:
 - a. lokalen waarin terechtzittingen worden gehouden, gedurende de terechtzitting;
 - b. lokalen voor de godsdienst bestemd, gedurende de godsdienstoefening.

Artikel 45

Bewaring en teruggave van inbeslag genomen voorwerpen geschieden door of op bevel van de in het voorgaande artikel bedoelde autoriteit. De artikelen 102-107 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 46

1. Eén der Auditeuren-Fiscaal is tijdens het onderzoek bevoegd beslag te leggen op alle vorderingen en andere zaken, die in aanmerking komen voor verbeurdverklaring ingevolge dit decreet.
2. Na sluiting van het onderzoek door één der Auditeuren-Fiscaal is het Bijzonder Gerechtshof bevoegd tot beslaglegging.
3. Zodra het onderzoek zich niet meer verzet tegen opheffing van het beslag, gaat één der Auditeuren-Fiscaal daartoe over.

TITEL VIII**Van het binnentreden van woningen**

Artikel 47

1. De Auditeuren-Fiscaal hebben indien het onderzoek dit vordert, de bevoegdheid woningen binnen te treden of te doen treden, eventueel tegen de wil van de bewoner.

2. Het bepaalde in het derde lid van artikel 44 van dit decreet is van overeenkomstige toepassing.

TITEL IX**Van het aanhangig maken van de zaak ter zitting**

Artikel 48

1. Met de vervolging van de in artikel 1 van dit decreet omschreven gedragingen zijn belast de Auditeuren-Fiscaal.
2. Zaken aan de beoordeling van het Bijzonder Gerechtshof onderworpen, worden ter zitting aanhangig gemaakt, hetzij door betekening van de akte van beschuldiging aan de beschuldigde; hetzij door oproeping van de beschuldigde.
3. De oproeping bevat een korte omschrijving van de beschuldiging met vermelding omstreeks welke tijd en waar ter plaatse het begaan zou zijn. Zij wordt door één der Auditeuren-Fiscaal ondertekend en onverwijld aan de beschuldigde uitgereikt.
4. Tussen de dag van betekening en die der verschijning bevinden zich tenminste drie vrije dagen.
5. Het formulier van oproeping wordt samengesteld door de Minister van Justitie.

Artikel 49

1. Het Bijzonder Gerechtshof beveelt in overleg met de Auditeuren-Fiscaal de oproeping van de beschuldigde om op een bij dat bevel te bepalen plaats, dag en uur ter zitting van het Bijzonder Gerechtshof te verschijnen, teneinde zich ter zake van de bij het bevel zo nauwkeurig mogelijk te omschrijven gedragingen of gedragingen, waarvan hij beschuldigd wordt, te verantwoorden.
2. Het Bijzonder Gerechtshof kan daarbij de medebrenging van de beschuldigde ter zitting gelasten.
3. De Griffier geeft van het bevel tot oproep aan de beschuldigde onverwijld schriftelijk kennis aan diens raadsman.

Artikel 50

1. De vervolging is bevoegd getuigen en deskundigen schriftelijk ter zitting te doen oproepen.
2. Bij de oproep van de beschuldigde worden tevens opgegeven de namen, het beroep en de woon- of verblijfplaats, of bij onbekendheid van een of ander de aanduiding, zo nauwkeurig mogelijk, van de getuigen en deskundigen, die vanwege de vervolging zullen worden opgeroepen.
3. De beschuldigde wordt daarbij kenbaar gemaakt dat hij het recht heeft getuigen en deskundigen te doen oproepen of op de zitting mede te brengen.

Artikel 51

1. De akte van beschuldiging behelst een opgave van het feit dat ten laste wordt gelegd met vermelding omstreeks welke tijd en waar ter plaatse het zou zijn begaan.
2. Bij de verschijning van de beschuldigde kunnen de gebleken verzuimen in de akte of oproeping door het Bijzonder Gerechtshof worden verbeterd en zonodig worden aangezuiverd. De beschuldiging behelst tevens de vermelding van de omstandigheden waaronder het feit zou zijn begaan.

Artikel 52

Het bepaalde in de artikelen 244 en 245 van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 53

1. Zolang het onderzoek der zaak ter zitting nog niet is aangevangen, kan het Bijzonder Gerechtshof aan de beschuldigde de intrekking der oproeping doen betekenen.
2. De Griffier draagt zorg, dat de raadsman van de beschuldigde tijdig met de intrekking bekend wordt gemaakt.

Artikel 54

1. De zitting van het Bijzonder Gerechtshof wordt in het openbaar gehouden, voor zover het Bijzonder Gerechtshof niet om ge-

wichtige, in het proces-verbaal der zitting te vermelden redenen mocht bevelen, dat het onderzoek geheel of gedeeltelijk met gesloten deuren zal plaats hebben.

2. Het bepaalde in de artikelen 273, 274, 274a, 275, 277, 282, 289 en 303 van het Wetboek van Strafvordering is ten aanzien van de behandeling der zaak ter zitting van het Bijzonder Gerechtshof van overeenkomstige toepassing.

3. Indien de beschuldigde niet ter zitting tegenwoordig is, kan het Bijzonder Gerechtshof zowel bij de aanvang als gedurende de loop van het onderzoek bevelen, dat hij op een bepaald tijdstip ter zitting aanwezig zal zijn en kan het daartoe tevens zijne medebrenging gelasten. Van elke afwezigheid van de beschuldigde wordt in het proces-verbaal melding gemaakt.

4. Indien de beschuldigde zich in vrijheid bevindt en ter zitting aanwezig is, kan het Bijzonder Gerechtshof op de in artikel 25 van dit decreet vermelde gronden overeenkomstig het bepaalde in artikel 26 tweede lid van dit decreet een bevel tot zijn inverzekeringstelling geven.

5. De behandeling der zaak ter zitting van het Bijzonder Gerechtshof geschiedt voorts, met inachtneming van het bepaalde in titel X van dit decreet, met dien verstande, dat elke bevoegdheid, ingevolge de bepalingen van evenvermelde titel aan de beschuldigde toegekend, ook toekomt aan diens raadsman en dat in de gevallen, waarin ingevolge deze artikelen de toestemming of het horen van de beschuldigde of diens raadsman wordt gevorderd, dit alleen geldt ten aanzien van de op de zitting aanwezige beschuldigde.

TITEL X

Van het onderzoek der zaak ter zitting

Artikel 55

De President van het Bijzonder Gerechtshof heeft de leiding van het onderzoek op de zitting en geeft daartoe de nodige bevelen. Hij draagt zorg dat geen vragen worden gesteld, welke de strekking hebben verklaringen te verkrijgen, waarvan niet gezegd kan worden, dat zij in vrijheid zijn afgelegd.

Artikel 56

Behalve de President, de leden en de Griffier van het Bijzonder Gerechtshof neemt aan de tafel van het College niemand plaats.

Artikel 57

1. Noch de President, noch een der overige leden van het Bijzonder Gerechtshof geeft tijdens de zitting blijk van enige overtuiging omtrent schuld of onschuld van de beschuldigde.
2. Het onderzoek ter zitting wordt begonnen overeenkomstig het bepaalde in artikel 260 van het Wetboek van Strafvordering.
3. De President doet daarop de Griffier de beschuldiging voorlezen terzake waarvan de beschuldigde zich volgens de dagvaarding heeft te verantwoorden.

Artikel 58

1. Op last van de President worden alle schriftelijke bewijsstukken voorgelezen, waarvan een der leden van het Bijzonder Gerechtshof, de beschuldigde of zijn raadsman dit verlangt.
2. De voorlezing van enig bewijsstuk kan worden vervangen door een mededeling van de korte inhoud door de President.
3. Ten bezware van de beschuldigde wordt op geen bewijsstukken acht geslagen dan voorzover deze ter zitting zijn voorgelezen of hun korte inhoud door de President is medegedeeld.
4. De President geeft aan de beschuldigde op diens verzoek de gelegenheid om tegen de bewijsstukken en hun inhoud in te brengen, wat tot verdediging kan dienen.

Artikel 59

1. Zo de beschuldigde de stilte of orde op de zitting stoort en vruchteloos door de President is gewaarschuwd, kan het Bijzonder Gerechtshof zijn verwijdering uit de zittingszaal bevelen en, zondig bepalen, dat hem gedurende het geheel of een gedeelte der zitting zijn vrijheid wordt ontnomen.
2. De behandeling der zaak wordt voortgezet en de uitspraak omtrent het oordeel wordt gegeven even als ware de beschuldigde tegenwoordig.

3. Het Bijzonder Gerechtshof is te allen tijde bevoegd de beschuldigde weer tot de zittingszaal toe te laten en het bevel tot vrijheidsbeneming op te heffen.

4. Het bepaalde in de artikelen 258, 259 eerste t/m vierde, zesde en zevende lid, 263, eerste en tweede lid, artikel 265 eerste en vierde lid van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 60

1. Tegen de beschuldigde die ondanks behoorlijke oproeping in gebreke is gebleven op de terechtzitting te verschijnen wordt, tenzij het Bijzonder Gerechtshof een nieuwe rechtsdag bepaalt, verstek verleend.
2. Het bepaalde in het tweede lid van het voorgaande artikel is van toepassing.

Artikel 61

Een der Auditeuren-Fiscaal draagt de zaak voor bij het Bijzonder Gerechtshof en legt een lijst van de in beslag genomen voorwerpen, gelden en geldswaardige papieren over.

Artikel 62

Het bepaalde in de artikelen 268 en 297 van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 63

1. Indien in het geding ten overstaan van het Bijzonder Gerechtshof, dit College van oordeel is dat de akte van beschuldiging behoort te worden gewijzigd, stelt het de vervolging in de gelegenheid de noodzakelijk geachte wijziging schriftelijk over te leggen.
2. Het Bijzonder Gerechtshof doet alsdan de inhoud van de aanbrechte wijziging in het proces-verbaal der zitting opnemen. De wijzigingen kunnen slechts betrekking hebben op hetzelfde materiële gebeuren als vermeld in de akte van beschuldiging.
3. Indien uit het onderzoek omstandigheden zijn bekend geworden, die niet in de akte van beschuldiging zijn vermeld, kan — indien die omstandigheden betrekking hebben op hetzelfde feite-

lijke gebeuren — de vervolging deze alsnog mondeling ten laste leggen.

4. Van deze mondelinge tenlastelegging wordt melding gemaakt in het proces-verbaal der zitting.

5. De beschuldigde kan op diens verzoek een gewaarmerkt afschrift van het proces-verbaal van de Griffier verkrijgen.

Artikel 64

1. Ten aanzien van het verhoor van de beschuldigde is het bepaalde in de artikelen 287 en 288 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

2. Nadat de beschuldigde door de President is verhoord, kunnen achtereenvolgens de overige leden van het College en de raadsman hem vragen doen.

3. Gedurende de verdere loop van het onderzoek kunnen de beschuldigde opnieuw vragen worden gedaan. Ook kunnen aan de beschuldigde reeds vóór zijn verhoor vragen worden gedaan, voorzover de President niet met goedvinden van de overige leden van het College bepaalt, dat enige ondervraging van de beschuldigde tot diens verhoor zal worden aangehouden.

4. De raadsman is bevoegd met betrekking tot enige vraag opmerkingen te maken, voordat deze beantwoord wordt.

Artikel 65

Na het verhoor van de beschuldigde en diens ondervraging bedoeld in het tweede lid van het voorgaande artikel, kunnen op de voet van artikel 58 opnieuw schriftelijke bewijsstukken worden voorgelezen en wordt de in artikel 30 van dit decreet bedoelde bewindvoerder, voorzover deze aanwezig is, gehoord.

Artikel 66

Indien de beschuldigde of een der getuigen, de Nederlandse taal niet verstaat of niet of slechts zeer gebrekkig horen of spreken kan, vindt het bepaalde in artikel 178, tweede, derde en vierde lid van het Wetboek van Strafvordering overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat het daar ten aanzien van de rechter-commissaris bepaalde ten deze voor de President van het Bijzonder Gerechtshof geldt.

Artikel 67

1. Nadat overeenkomstig de artikelen 55 — 65 is gehandeld, kan de beschuldigde voorzover deze ter zitting aanwezig is, het woord voeren.

2. Daarna kunnen opnieuw schriftelijke bewijsstukken worden voorgelezen en aan de beschuldigde en de eventuele getuigen vragen worden gesteld. Aan de beschuldigde wordt echter het recht gelaten om het laatst te spreken.

Artikel 68

1. Indien aan het Bijzonder Gerechtshof de noodzakelijkheid blijkt van de overlegging van schriftelijke bewijsstukken of stukken van overtuiging die niet ter zitting aanwezig zijn, beveelt het College tegen een bepaald tijdstip de overlegging van die stukken.

2. Indien enig nader onderzoek buiten de zitting nodig blijkt, schorst het Bijzonder Gerechtshof, onder aanduiding van het onderwerp van dat onderzoek, de behandeling der zaak ter zitting tot de afloop daarvan.

Artikel 69

1. In alle gevallen, waarin het onderzoek wordt onderbroken of voor een bepaalde tijd geschorst, wordt door de President aan de aanwezige beschuldigde mondeling aangezegd, wanneer en waar het onderzoek ter zitting zal worden hervat. Die aanzegging geldt als oproeping in de zin van artikel 48 van dit decreet.

2. In alle gevallen, waarin het onderzoek voor een onbepaalde tijd is geschorst, wordt zodra de oorzaak der schorsing is vervalten, de zaak opnieuw overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 48 en 49 van dit decreet ter zitting aanhangig gemaakt. Het Bijzonder Gerechtshof, de oproeping van de beschuldigde tot de nadere zitting bevelende, is daarbij bevoegd de akte van beschuldiging aan te vullen of te wijzigen.

3. De in beide voorgaande leden vermelde aanzegging of oproeping kan ten aanzien van de in artikel 30 van dit decreet bedoelde bewindvoerder achterwege blijven, voorzover deze reeds is gehoord en het Bijzonder Gerechtshof bepaalt, dat zijn tegenwoordigheid bij de nieuwe behandeling niet meer is vereist.

4. Ook in alle andere gevallen van schorsing dan in het tweede lid van het voorgaande artikel bedoeld, is het Bijzonder Gerechtshof bevoegd gedurende de tijd der schorsing het onderzoek buiten de zitting te hervatten.

5. In alle gevallen, waarin de schorsing van het onderzoek plaats heeft, wordt de zaak op de nadere zitting hervat in de stand waarin zij zich op het tijdstip der schorsing bevond, voorzover het Bijzonder Gerechtshof niet mocht bepalen, dat de behandeling geheel of gedeeltelijk opnieuw wordt aangevangen.

TITEL XI

Van de beraadslaging en het oordeel

Artikel 70

1. Na afloop van het onderzoek op de zitting wordt dit door de President gesloten verklaard en wordt hetzij terstond het oordeel gegeven hetzij door de President mondeling medegedeeld, wanneer het oordeel volgens de bepalingen van het Bijzonder Gerechtshof zal plaatsvinden.

2. Te bepaalde tijde kan de uitspraak mondeling tot een nadere dag worden uitgesteld.

De uitspraak geschiedt in het openbaar al dan niet ten overstaan van de beschuldigde en één der Auditeuren-Fiscaal.

3. In geen geval mag de uitspraak later plaatsvinden dan op de een en twintigste dag na de sluiting van het onderzoek.

4. Wordt alsdan nog geen oordeel gegeven dan dient het onderzoek te worden heropend en wordt voorts gehandeld alsof er een schorsing van het onderzoek heeft plaatsgevonden.

Artikel 71

1. Het Bijzonder Gerechtshof beraadslagt op grondslag van de akte van beschuldiging over de aanwezigheid van voldoende feiten en/of omstandigheden teneinde op grond daarvan tot de overtuiging te geraken, dat de beschuldigde het hem ten laste gelegde heeft begaan.

2. Het College kan slechts tot een dergelijke overtuiging geraken indien het bewijs der feiten en/of omstandigheden wordt ver-

kregen uit meer dan één enkele getuige-verklaring of een blote bekentenis van de beschuldigde.

3. Indien het bewijs slechts wordt verkregen op grond van aanwijzingen, in onderling verband en samenhang beschouwd, kan de overtuiging daarop gevestigd worden.

Artikel 72

1. Indien onder de beraadslaging blijkt, dat het onderzoek niet volledig is geweest, kan het Bijzonder Gerechtshof op de zitting bepalen, dat het onderzoek buiten de zitting zal worden hervat. Het bepaalde in de tweede zin van het tweede lid van artikel 68 van dit decreet is van toepassing.

2. Het College kan ook op de zitting bevelen, dat het onderzoek op een bij dat bevel te bepalen nadere zitting hetzij op de bestaande, hetzij op een aangevulde of gewijzigde beschuldiging wordt hervat.

3. In de gevallen, in de beide voorgaande leden bedoeld wordt gehandeld als ware het onderzoek ter zitting voor onbepaalde tijd geschorst.

Artikel 73

1. Het Bijzonder Gerechtshof oordeelt — met inachtneming van het bepaalde in artikel 71 van dit decreet — op grond van hetgeen bij het onderzoek ter zitting is gebleken en de inhoud der schriftelijke bewijsstukken, over de vraag of bewezen is dat de beschuldigde zich op de in de beschuldiging aangegeven wijze heeft gedragen.

2. Het College oordeelt tevens of en in hoeverre het bewezen verklaarde de oplegging van een of meer bijzondere maatregelen wettigt en legt vervolgens de maatregel of de maatregelen op, welke het — gelet op de ernst dier gedragingen of gedragingen de persoon en de persoonlijke omstandigheden van de beschuldigde in het algemeen belang geraden acht.

3. Voorzover het Bijzonder Gerechtshof het in het eerste lid van dit artikel bedoelde bewijs niet aanneemt of indien het oordeelt, dat het bewezen verklaarde de oplegging van bijzondere maatregelen aan de beschuldigde niet wettigt, spreekt het de beschuldigde vrij.

Artikel 74

1. De uitspraak behelst, voor zoveel mogelijk, naam, voornaam, dag en plaats van geboorte en beroep van de beschuldigde, alsmede diens woon- en verblijfplaats onderscheidenlijk, indien de beschuldigde overleden is, diens laatste woon- of verblijfplaats en dag en plaats van zijn overlijden.
2. De uitspraak, waarbij de beschuldigde wordt vrijgesproken, bevat de inhoud der beschuldiging en het is met redenen omkleed.
3. In geval van oplegging van een of meer bijzondere maatregelen bevat de uitspraak:
 - a. de inhoud der beschuldiging;
 - b. de op redengevende feiten en omstandigheden steunende bewezenverklaring, dat de beschuldigde zich op de in de beschuldiging aangegeven wijze heeft gedragen, met de terzake doende inhoud of een aanduiding van de bewijsmiddelen, welke tot dat bewijs dienen;
 - c. de beslissing, dat het bewezen verklaarde de oplegging van een of meer bijzondere maatregelen wettigt, en
 - d. de redenen, welke tot de opgelegde maatregelen hebben geleid.
4. De beslissing, dat de beschuldigde geacht moet worden zich desbewust te hebben gedragen in strijd met de belangen van de Staat en/of de Surinaamse gemeenschap of desbewust aan die belangen afbreuk te hebben gedaan behoeft op geen bepaalde bewijsmiddelen te steunen.

Artikel 75

1. De uitspraak wordt door de President of door één der andere leden van het Bijzonder Gerechtshof, die dezelve hebben gewezen, in een openbare zitting van het College gegeven.
Zij wordt zo spoedig mogelijk ondertekend.
2. Het Bijzonder Gerechtshof bevordert, zoveel mogelijk, dat de beschuldigde, die zich in verzekerde bewaring bevindt, ter zitting, waarop de uitspraak wordt gegeven, tegenwoordig is. Het kan de medebrenging van de beschuldigde, die in vrijheid is, gelasten. Het bepaalde in artikel 54, vierde lid van dit decreet is van toepassing.

3. Ingeval van afwezigheid van de beschuldigde wordt hem door de zorg van de Griffier onverwijld van de uitspraak kennis gegeven.
4. Elke uitspraak, houdende de oplegging van een of meer bijzondere maatregelen, doet de Griffier met de processtukken ten spoedigste aan de Minister van Justitie toekomen.
5. Een uitspraak, waarbij de beschuldiging vervallen is verklaard, wordt door de Griffier onverwijld aan de Minister van Justitie schriftelijk medegedeeld.

TITEL XII

Van het bewijs

Artikel 76

Het bewijs dat de beschuldigde het hem ten laste gelegde heeft begaan, kan door het Bijzonder Gerechtshof slechts worden aangenomen, indien hij daarvan uit het onderzoek bij de zitting door de inhoud van de hierna te noemen bewijsmiddelen de overtuiging heeft bekomen.

Artikel 77

Als bewijsmiddelen worden alleen erkend:

1. eigen waarneming van het Bijzonder Gerechtshof;
2. verklaring van de beschuldigde;
3. verklaring van een getuige;
4. verklaring van een deskundige;
5. schriftelijke bescheiden;
6. aanwijzingen, zijnde feiten en omstandigheden zo afzonderlijk, als in onderling verband en samenhang beschouwd, welke ter zitting of tijdens de loop van het onderzoek zijn gebleken.

Artikel 78

Feiten en omstandigheden van algemene bekendheid behoeven geen bewijs.

Artikel 79

Het bepaalde in de artikelen 326, 327, 328, 329 en 330 van het Wetboek van Strafvordering is verder van overeenkomstige toepassing.

TITEL XIII**Van de tenuitvoerlegging**

Artikel 80

De tenuitvoerlegging van maatregelen krachtens dit decreet opgelegd geschiedt door of vanwege het Openbaar Ministerie overeenkomstig door de Minister van Justitie te stellen richtlijnen.

Artikel 81

1. Indien bij dit decreet enige betekening, oproeping, kennisgeving, aanzegging of andere mededeling is voorgeschreven, geschiedt deze, tenzij daaromtrent anders is bepaald, door of vanwege één der Auditeuren-Fiscaal.
2. De in het voorgaande lid bedoelde handelingen geschieden overeenkomstig de wijze en overeenkomstig de voorschriften, krachtens Titel I van het Zesde Boek van het Wetboek van Strafvordering bepaald.

Artikel 82

1. De tenuitvoerlegging vindt echter niet plaats dan na acht dagen nadat de beslissing door het Bijzonder Gerechtshof is gegeven.
2. In deze periode is de schuldig verklaarde bevoegd een verzoek tot gratie-verlening in te dienen bij de President van de Republiek Suriname en het Militair Gezag.

TITEL XIV**Overgangs- en slotbepalingen**

Artikel 83

1. Personen ten aanzien van wie het vermoeden van schuld aan de gedragingen, omschreven in artikel 1 van dit decreet bestaat en die in verband met de heersende noodtoestand door het Mili-

tair Gezag in bewaring zijn gesteld, worden in bewaring gehouden, tenzij anders en eensluidend wordt beslist door de ingevolge dit decreet met vervolging belaste Auditeuren-Fiscaal.

2. Het Militair Gezag doet de betreffende stukken door tussenkomst van de Minister van Justitie toekomen aan de Auditeuren-Fiscaal, teneinde de in het voorgaande lid bedoelde personen met inachtneming van de bepalingen van dit decreet te doen vervolgen.

Artikel 84

1. De eind uitspraken van het Bijzonder Gerechtshof hebben de kracht van een vonnis in de zin van het Wetboek van Strafvordering. De overige uitspraken hebben het karakter van een tussen vonnis.
2. Zakelijke en andere door derden verkregen rechten staan de tenuitvoerlegging van maatregelen, krachtens dit decreet opgelegd, op daarvoor in aanmerking komende vermogens bestanddelen van de schuldige niet in de weg, tenzij deze te goeder trouw zijn verkregen.

Artikel 85

Het bepaalde in dit decreet ten aanzien van de President, de leden en de Griffier van het Hof en de Auditeuren-Fiscaal is van gelijke toepassing op hun respectievelijke plaatsvervangers.

Artikel 86

Dit decreet, dat kan worden aangehaald als "Decreet Bijzondere Rechtspleging", treedt in werking op het moment zijner afkondiging in het openbaar op maandag 8 september 1980 en wordt opgenomen in het Staatsblad.

Gegeven te Paramaribo, de 8ste september 1980

H.R. CHIN A SEN

1980

33

No. 72

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
H.R. CHIN A SEN.

Het Militair Gezag,
Bevelhebber van het Nationaal Leger,
de Majoor,
D.D. BOUTERSE.

De Minister van Justitie,
Leger & Politie, Buitenlandse Zaken,
A.R. HAAKMAT.

De Minister van Financiën en
Economische Zaken,
M.J.B. CHEHIN.

De Minister van Landbouw, Veeteelt,
Visserij en Bosbouw,
A.H. VAN DIJK.

De Minister van Opbouw,
H.S. ADHIN.

De Minister van Binnenlandse Zaken
en Distriktsbestuur,
F.J. LEEFLANG.

De Minister van Openbare Werken
en Verkeer,
M.N. ATAOELLAH.

De Minister van Onderwijs &
Volksontwikkeling,
H.R. RUSLAND.

34

No. 72

1980

De Minister van Sociale Zaken
& Volkshuisvesting,
Mevr. S.G. POWER-STAPHORST.

De Minister van Jeugd, Sport en
Cultuur,
R.A. KAMPERVEEN.

De Minister van Arbeid en
Volksgezondheid,
H.L. ILLES.

Uitgegeven te Paramaribo, de 15e september 1980.

De Minister van Binnenlandse Zaken
en Distriktsbestuur,
F.J. LEEFLANG.

NOTA VAN TOELICHTING

bij Decreet B No. 9

D E C R E E T van 8 september 1980 houdende instelling van een speciaal berechtingscollege (Decreet Bijzondere Rechtspleging).

Algemeen

Het regiem van vóór 25 februari 1980 in Suriname heeft zich gekenmerkt door moreel en etisch onverantwoord gebruik van machts- en/of geldmiddelen, hetwelk diepe wonden heeft geslagen in de Surinaamse samenleving in het algemeen en in de werkkraacht van de individuele landsdienaren dan wel het landsdienaren-corps in het bijzonder.

De Regering heeft het — conform de door haar in de Regeeringsverklaring van 1 mei 1980 aan de Surinaamse gemeenschap gedane toezegging — noodzakelijk geacht aan deze situatie van moreel verval een definitief einde te maken en heeft naar wegen gezocht teneinde de opsporing, vervolging en berechting van ernstige misdrijven, in Suriname begaan in de periode tussen 1 januari 1970 en 25 februari 1980 en ook daarna te bevorderen.

De onderhavige regeling biedt daartoe ruimschoots de gelegenheid en voldoet aan de sinds 25 februari 1980 ontstane rechtsbehoeften. Deze regeling zal tevens moeten bijdragen tot daadwerkelijke terugkeer naar de democratie.

De daartoe gehanteerde middelen moeten immers worden geacht uit te stijgen boven vergelding en zullen aanleiding moeten geven tot het stellen dan wel herstellen van normen ter waarborging van een behoorlijk algemeen bestuur waarin rechtszekerheid en rechtsveiligheid hoogtij vieren.

De ontwikkelingen die zich sinds 25 februari 1980 hebben voltrokken hebben de leemte die bestaat in het geldend geheel van de rechterlijke organisatie en de rechtsbedeling nog sterker doen gevoelen.

De rechterlijke competentie, steunend op het geldend recht, bestrijkt praktisch het gehele rechtsleven, doch blijkt niettemin ontoereikend voor kennisneming en berechting van al die gedra-

gingen, welke desbewust zijn gepleegd, waardoor schade aan de Staat en/of de Surinaamse gemeenschap of derzelve belangen is toegebracht of ernstig gevaar daartoe opleverden.

Alle gedragingen van vóór 25 februari 1980 in een publieke hoedanigheid gepleegd, die niet positief rechtelijk strafbaar zijn gesteld, doch die niettemin op grond van algemeen aanvaarde normen van etiek en moraal absoluut verwerpelijk zijn en dus strafwaardig voorkomen, dienen derhalve aan een tuchtrechtelijke beoordeling te worden onderworpen.

Een van de gewone rechterlijke macht gescheiden en onafhankelijk bijzonder ad hoc gerecht, waarvan de samenstelling en de rechtsmacht duidelijk worden bepaald, en die de functies in zich zal verenigen van strafrechter en tuchtrechter, komt derhalve gewenst en noodzakelijk voor.

De Regering heeft gemeend de gestelde leemte ten dele te moeten opvullen door als maatregel in deze regeling op te nemen de mogelijkheid van verwijdering van elementen die zich verregaand onmaatschappelijk hebben gedragen uit Suriname dan wel uit bepaalde delen van het grondgebied.

De sinds kort in Suriname uit bittere noodzaak afgekondigde noodtoestand heeft de Regering in dit gevoel gesterkt en dient mede ter rechtvaardiging van de gestelde maatregelen.

Het berechtingscollege zal onder haar leden en plaatsvervangende leden, onder meer deskundigen tellen op het gebied van de rechtswetenschap. Daarbij is tevens voorzien in de mogelijkheid van deskundige voorlichting van het College door terzake deskundigen.

Een objectieve en deskundige behandeling van elkaar daarvoor in aanmerking komende zaak wordt mede hierdoor optimaal verzekerd.

In de strafbaarstelling is nadruk gelegd op:

- a. de schade die aan de Staat en aan de Surinaamse gemeenschap is toegebracht door personen, die misbruik hebben gemaakt van de hun "bevoorrechte" positie binnen de gemeenschap, en
- b. het treffen van voorzieningen zodat voorkomen wordt

dat de doorbreking van het systeem dat de gemeenschap nu reeds bijna onherstelbaar heeft geschaad, wederom ongedaan wordt gemaakt.

Teneinde overbelasting van het bestaand justitiële opsporingsapparaat bij dit omvangrijk optreden te voorkomen zijn speciale vervolgingsambtenaren, genaamd Auditeuren-Fiscaal, waarvan één of meer door het Militair Gezag wordt aangewezen, aangesteld.

Een eenheid van de Militaire Politie die instructie ontvangt van de speciale vervolgingsambtenaren vermeld in het voorgaande alinea, is met feitelijke opsporingstaken belast.

Dit apparaat heeft de mogelijkheid om onbepaalde bijstand in te roepen dan wel krijgen van organen van burgerlijk en militair gezag.

Tenslotte ervaart de Regering het als een eis van rechtszekerheid dat de correctie van misdragingen, waaromtrent in de onderhavige regeling voorschriften worden gesteld, zo spoedig mogelijk gerealiseerd wordt.

Ter voorkoming van hinderlijke doublures is daarbij tevens gestreefd naar een zodanig behandelingsmodel, ten aanzien van zaken, waarvan het vóóronderzoek is gepleegd in de periode van 25 februari 1980 tot de instelling van de bijzondere procedure, dat ten aanzien van die zaken onderzoek — zulks ter uitsluitende beoordeling van de auditeuren-fiscaal — met inachtneming van de bepalingen van de onderhavige regeling wordt afgesloten, en de verdere behandeling ten overstaan van het College terstond kan worden ingezet.

De Regering verwacht derhalve dat in de loop van het komend jaar, doch ultimo van dat jaar een beslissing kan worden genomen over een einddatum van de werking van de bepalingen van de onderhavige regeling.

Artikelsgewijze behandeling

Ad. artikel 1, lid 1

Dit artikel geeft behalve strafbare gedragingen ook aan de misdragingen, die door de gemeenschap als ernstig strafwaardig

worden ervaren, financiële schade aan de gemeenschap hebben berokkend en derhalve tuchtrechtelijke correctie behoeven, vermits ze niet of niet geheel rechtstreeks onder het bereik van het Surinaams Wetboek van Strafrecht vallen.

Deze misdragingen zijn te brengen onder de noemer "Corruptie op grote schaal bedreven".

Duidelijk moet zijn dat het hier gaat om het tuchtrechtelijk beoordelen van een feitencomplex, waarvan een ieder, in een publieke hoedanigheid optredende, ondanks het ontbreken van voorafgaande wettelijke strafmaatregelen, het laakbaar karakter kent of behoort te kennen.

De oplegging van maatregelen zal in zulke gevallen geschieden met inachtneming van de regels van billijkheid en redelijkheid, waarbij een duidelijke afweging zal plaatsvinden van alle daarbij betrokken belangen.

Ad artikel 1, lid 2

Het sanctiesysteem is niet gedifferentieerd naar het strafrechtelijk aspect van de delictomschrijving enerzijds, en naar het tuchtrechtelijk aspect van de delictomschrijving anderzijds. In beide gevallen gaat het immers om uitermate laakbaar gedrag, waarbij de belangen van de Surinaamse gemeenschap sterk zijn veronachtzaamd en aan de Staat financieel nadeel is toegebracht.

De maatregel van verbanning is bedoeld om te worden toegepast op vreemdelingen en op Surinamers die zich aan vervolging en berechting hebben onttrokken, door zich buitenlands te begeven.

Ad artikel 10

Bij de vaststelling van het bedrag der schadeloosstelling zal mede worden betrokken de schade welke de Staat lijdt of geleden heeft als gevolg van rente-derving.

Ad artikel 82

In overeenstemming met het karakter van dit decreet is aan de schuldigverklarde voldoende ruimte gelaten om bij wege van gratie te bereiken dat een uitspraak van het College wordt gecorrigeerd.

1980

No. 72

INHOUDSOVERZICHT

TITEL I

VAN DE OPLEGGING VAN
BIJZONDERE MAATREGELEN

Artikelen 1 — 10

blz. 1

TITEL II

VAN HET BIJZONDER GERECHTSHOF

Artikelen 11 — 18

blz. 7

TITEL III

VAN HET OPSPORINGSONDERZOEK

Artikelen 19 — 23

blz. 10

TITEL IV

VAN DE BESCHULDIGDE

Artikelen 24 — 31

blz. 12

TITEL V

VAN GETUIGEN

Artikelen 32 — 35

blz. 15

TITEL VI

VAN DE BIJSTAND DOOR RAADSLIEDEN

Artikelen 36 — 42

blz. 16

TITEL VII

VAN INBESLAGNEMING

Artikelen 43 — 46

blz. 18

TITEL VIII

VAN HET BINNENTREDEN VAN WONINGEN

Artikelen 47

blz. 19

1980

No. 72

TITEL IX

VAN HET AANHANGIG MAKEN
VAN DE ZAAK TER ZITTING

Artikelen 48 — 54

blz. 20

TITEL X

VAN HET ONDERZOEK VAN DE ZAAK
TER ZITTING

Artikelen 55 — 69

blz. 22

TITEL XI

VAN DE BERAADSLAGINGEN EN HET OORDEEL

Artikelen 70 — 75

blz. 27

TITEL XII

VAN HET BEWIJS

Artikelen 76 — 79

blz. 30

TITEL XIII

VAN DE TENUITVOERLEGGING

Artikelen 80 — 82

blz. 31

TITEL XIV

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikelen 83 — 86

blz. 31